

European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils de la Justice (RECJ)

Превод от английски език!

Общо събрание на Европейската мрежа на съдебните съвети Атина, 1 – 3 юни 2022 г.

Декларация от Атина За съдебната солидарност по време на кризи

Членовете на Европейската мрежа на съдебните съвети, събрани в АТИНА в периода 1-3 юни 2022 г., С НАСТОЯЩОТО ДЕКЛАРИРАМЕ, че:

1. Солидарността е единство, преди всичко между индивиди с общи интереси. Солидарността е една от основните ценности, на които се основава ЕС. В Хартата на основните права, наред с друго, се посочва: „ Народите на Европа, като създават все по-тесен съюз помежду си, решиха да споделят мирно и основано на общи ценности бъдеще. Като съзнава своето духовно и морално наследство, Съюзът се основава на неделимите и универсални ценности на човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност; той почива на принципа на демокрацията и на принципа на правовата държава. Той поставя човека в центъра на своята дейност, като учредява гражданството на Съюза и създава пространство на свобода, сигурност и правосъдие.“

2. Съдебната солидарност¹ е важна ценност в Европа. Европейските съдебни системи споделят общи ценности. Солидарността в съдебната сфера допринася за стабилността на демократичните институции и върховенството на закона в Европа.

3. Съдебната солидарност се основава на вярата, че има чувство за споделена съдба и обща идентичност.

Тя е тясно свързана с насърчаването, опазването и защитата на върховенството на закона и независимостта на съдебната власт.

4. Превантивната солидарност се характеризира с колективни действия за защита и гарантиране на върховенството на закона и съдебната независимост. Действията могат да включват споделяне на добри практики за създаване на общи ценности, стандарти и цели за съдебните системи в Европа. Това включва също акцент върху насърчаването на разбирането и

¹ Съдебната солидарност в тази декларация се отнася до солидарността между съдиите и съдебните органи отвъд националните граници.

зачитането на върховенството на закона и независимостта на съдебната власт. Проактивното отношение на самата съдебна власт е абсолютно необходимо за благо на всички граждани на Европа. Дейностите за популяризиране като организирането на дни на отворените врати в съдилищата биха могли да помогнат за разясняване на принципа за върховенството на правото на обществеността².

5. Реактивната солидарност включва разбирането, че в рамките на европейската съдебна общност трябва да бъде предлагана помощ в отговор на атаки срещу съдебната независимост и върховенството на закона. Ако една национална съдебна система е подложена на силен натиск от правителството или други местни участници, международната подкрепа е от решаващо значение. Съдебните власти трябва да подкрепят всяка съдебна власт, която е атакувана, и да направят всичко възможно, за да убедят изпълнителната и законодателната власт да подкрепят действията, които предприемат в това отношение. Съдебната солидарност в настоящата декларация се отнася до солидарността между съдиите и съдебните органи отвъд националните граници. Благоразумното общоприето съгласие, според което съдиите като цяло не следва да изразяват позиция по спорни въпроси от политически характер, не трябва да се прилага, когато интегритетът и независимостта на съдебната система са застрашени.³

6. ЕМСС, ако е уместно в сътрудничество с други мрежи, може да играе централна роля в организирането на такава подкрепа и в нейното популяризиране. Тя може да изрази обективните най-добри стандарти, приложими в конкретната криза и по този начин да подпомогне и подкрепи позицията, заета от националната съдебна система. Може да получава искания за подкрепа или да докладва за нуждите на своите членове. Може да организира официални или неофициални диалози с всички субекти, които могат да предоставят помощ, и може да действа като посредник при предоставянето на помощта.

7. Актовете на солидарност могат да имат различно изражение и да зависят от конкретната ситуация. Някои кризи може дори да изискват бързи действия. На национално ниво тези действия могат да включват публични изявления, организиране на целеви дарения (на пари или материали, необходими на съдилищата), организиране на побратимяване на съдилища, създаване на мрежа за подкрепа, при която съдиите са свързани, за да помагат на индивидуално ниво или изпращане на писма до нуждаещи се съдии като акт на морална подкрепа.

8. На европейско ниво дейностите могат да включват: повишаване на осведомеността, публикуване на изявления и търсене на диалог с европейските институции. В допълнение, актовете на солидарност биха могли да включват организиране на конференции и възможно най-широко публикуване на резултатите от тези обмени и предложени решения, съвместни пресконференции с други съдебни органи, посещения за подкрепа, всякакви други действия в рамките на компетенциите на асоциациите.⁴

² Вж. докладите на ЕМСС за общественото доверие и имиджа на правосъдието.

³ От Компендиума на ЕМСС за съветите на съдебната власт 2021 г.

⁴ През септември 2018 г. ЕМСС временно прекрати членството на КРС (Националния съдебен съвет на Полша), последвано от решение за изключване през октомври 2021 г. заради неспазване на устава на ЕМСС и като действие в гаранция на съдебната независимост.

9. Правни действия могат да бъдат предприети и чрез присъединяване към процедури на съдии в европейските съдилища като встъпила трета страна. Съдебните мрежи биха могли да действат като посредници и да гарантират, че усилията за помощ и сътрудничество, насочени към укрепване на върховенството на правото или действия за реконструкция и възстановяване след конфликти, са координирани за максимален ефект.

10. Въпреки че няма ограничения за съдебната солидарност, би могло да има ограничения за действията, които съдебната общност може да предприеме, особено ако това би предизвикало усещане за намеса в политически процес.

11. ЕМСС вярва, че сътрудничеството между съдебните власти и съдиите в Европа подпомага нарастващото социално сближаване между съдебните системи, което им позволява да се обединят в знак на солидарност. Съдебните власти в Европа трябва активно да търсят сътрудничество и координация, за да подпомагат съдебните системи, които се нуждаят от подкрепа. Освен това ЕМСС вярва, че съществува колективен дълг на европейската съдебна система да заяви ясно и убедително своето противопоставяне на всякакви действия, които биха накърнили независимостта на отделните съдии, съдебната власт или съдебните съвети.

12. Предвид настоящите развития в Европа, ЕМСС призовава всички правителства да се въздържат от всякаква форма на наказателно преследване или преследване на съдии (чрез наказателни процеси, дисциплинарни производства или други форми на сплашване) за това, че говорят в полза на върховенството на закона и съдебната независимост. Задължение на съдиите е да говорят открито, в случаите когато демокрацията, върховенството на закона и основните свободи са застрашени.

13. ЕМСС се солидаризира с всички съдии и съдебни органи в Европа, защитаващи върховенството на закона и независимите съдилища, които гарантират зачитането на основните права и свободи.